KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 26.9.2024 r.
COM(2024) 423 final

Zalecenie

DECYZJA RADY

w sprawie wytycznych dla Komisji dotyczących negocjowania przedłużeń Umowy między Europejską Wspólnotą Energii Atomowej (Euratom) a Organizacją Rozwoju Energetyki Półwyspu Koreańskiego (KEDO)

UZASADNIENIE

1. WPROWADZENIE

Organizację Rozwoju Energetyki Półwyspu Koreańskiego (KEDO) założyły w 1995 r. USA, Japonia i Republika Korei. Jej głównym celem było dostarczenie dwóch jądrowych reaktorów lekkowodnych (projekt LWR) Koreańskiej Republice Ludowo-Demokratycznej (KRLD – Korea Północna). Euratom jest pełnoprawnym członkiem KEDO od 1997 r. Umowa regulująca członkostwo Euratomu w KEDO wygasła 31 maja 2024 r.

W listopadzie 2023 r. Republika Korei poinformowała pozostałych członków Zarządu KEDO (USA, Japonię i Euratom) o woli przedłużenia funkcjonowania KEDO na lata 2024–2027. Japonia zgodziła się na przedłużenie funkcjonowania KEDO na początku 2024 r., natomiast USA wyraziły na to zgodę dopiero niedawno – w lipcu 2024 r. Euratom jeszcze nie wyraził zgody.

Zgodnie z procedurą określoną w art. 101 akapit drugi Traktatu Euratom umowy między Euratomem a organizacjami międzynarodowymi, takimi jak KEDO, są negocjowane przez Komisję zgodnie z dyrektywami wydanymi uprzednio przez Radę. Wynegocjowana umowa podlega następnie zatwierdzeniu przez Radę i dopiero potem Komisja zawiera ją w imieniu Euratomu. Wydanie Komisji przez Radę wytycznych negocjacyjnych jest zatem pierwszym etapem procedury przedłużenia umowy Euratom–KEDO. Z powodów przedstawionych bardziej szczegółowo poniżej Komisja jest zdania, że przedłużenie członkostwa w KEDO jest w interesie Euratomu, i w związku z tym przedkłada Radzie zalecenie dotyczące upoważnienia jej do prowadzenia negocjacji w sprawie przedłużenia członkostwa.

KEDO nie prowadzi obecnie żadnych działań operacyjnych. Dalsze istnienie tej organizacji służy ochronie finansowych i prawnych interesów jej członków, w tym Euratomu. Dalsze członkostwo w niej nie wymagałoby żadnego wkładu finansowego z budżetu UE.

2. KONTEKST

W związku z niedopełnieniem przez KRLD obowiązków w zakresie nieproliferacji działania operacyjne KEDO zakończono 30 maja 2006 r. Rok później Zarząd KEDO zdecydował jednak, że organizacja ta powinna nadal istnieć jako podmiot prawny z następujących względów finansowych i prawnych:

- *Aby utrzymać ogólne roszczenia finansowe wobec KRLD*.

  Gdyby KEDO przestała istnieć bez następcy prawnego, roszczenia te by wygasły. Łączna kwota dotychczasowych roszczeń finansowych KEDO wobec KRLD wynosi 1,89 mld USD. *[UWAGA: KEDO nie ma zaległych roszczeń wobec głównego wykonawcy – spółki Korea Electric Power Corporation (KEPCO).]* Jednym z możliwych sposobów podziału takiej kwoty byłoby rozdzielenie jej na podstawie ogólnego procentowego wkładu wniesionego przez każdą z umawiających się stron. W takim przypadku Euratom byłby uprawniony do udziału 4,7 %.

- *Aby zapewniać członkom KEDO ochronę prawną przed roszczeniami z tytułu odpowiedzialności lub odszkodowawczymi*.

  We wrześniu 2011 r. KRLD zażądała od KEDO rekompensaty w wysokości 5,6 mld USD za nieukończenie realizacji projektu LWR. Inne roszczenia wobec KEDO lub jej członków mogłyby teoretycznie być wysuwane przez banki państwowe, za

pośrednictwem których Japonia i Republika Korei przekazywały KEDO swoje wkłady finansowe (odpowiednio JBIC i KEXIM). Wkłady te wniesiono w formie pożyczek, które nie zostały w pełni spłacone.

- *Nadal istniały interesy finansowe w odniesieniu do spółki KEPCO, będącej głównym wykonawcą KEDO*.

  Zgodnie z warunkami rozwiązania umowy między KEDO a KEPCO spółka KEPCO przejęła wszystkie niezaspokojone zobowiązania KEDO (głównie roszczenia podwykonawców) w zamian za nabycie niektórych aktywów KEDO. Z zastrzeżeniem spełnienia określonych warunków, KEPCO musiałaby się jednak podzielić z KEDO wszelkimi nadwyżkami korzyści, jakie spółka ta by uzyskała w wyniku odsprzedaży lub ponownego wykorzystania tych aktywów.

- *KEDO jest nadal właścicielem infrastruktury i innych aktywów w KRLD*, w które zainwestowano około 500 mln USD. Gdyby KEDO przestała istnieć, te aktywa i infrastruktura stałyby się własnością KRLD.

Zadania KEDO ograniczają się do pełnienia funkcji punktu kontaktowego z KRLD, ze spółką KEPCO, będącą głównym wykonawcą KEDO, wraz z Japońskim Bankiem Współpracy Międzynarodowej (JBIC) oraz Export-Import Bank of Korea (KEXIM), a także do składania sprawozdań członkom Zarządu i koordynacji ich działań.

Do tej pory KEDO w formie tzw. pustej struktury była finansowana wyłącznie z wciąż istniejących funduszy KEDO, a zatem bez żadnego dodatkowego wkładu finansowego ze strony jej członków.

3. OBECNE CZŁONKOSTWO EURATOMU W KEDO

Członkostwo Euratomu w KEDO renegocjowano w 2007 r. z zamiarem utrzymania członkostwa w KEDO zredukowanym do formy pustej struktury.

Decyzja ta odzwierciedlała pogląd, że utrzymanie członkostwa w KEDO jest w interesie Euratomu. Bez członkostwa w KEDO Euratom przestałby kwalifikować się do otrzymania części ewentualnych korzyści, jakie spółka KEPCO mogłaby uzyskać ze sprzedaży dawnego sprzętu KEDO, lub jakiejkolwiek płatności z KRLD na rzecz KEDO. Jako członek KEDO Euratom kwalifikowałby się do otrzymania części proporcjonalnej do swojego udziału w łącznej kwocie wpłaconych wkładów, tj. maksymalnie do wysokości około 89 mln EUR (kwota ta opiera się na wkładach Euratomu i nie uwzględnia odsetek).

Ponadto, gdyby Euratom przestał być członkiem KEDO, nie byłby w stanie utrzymać swoich tytułów prawnych w odniesieniu do aktywów KEDO w KRLD. Wreszcie w przypadku ewentualnych roszczeń z tytułu odpowiedzialności lub odszkodowawczych Euratom utraciłby jakąkolwiek kontrolę nad ochroną zapewnianą obecnie członkom KEDO z tytułu dalszego istnienia tej organizacji jako podmiotu prawnego.

Podejście to zastosowano w odniesieniu do przedłużeń umowy z KEDO w latach 2012, 2015, 2018 i 2021.

4. DECYZJA O UTRZYMANIU ISTNIENIA KEDO JAKO PODMIOTU PRAWNEGO PO 31 MAJA 2024 R.

Główne powody, dla których pozostali członkowie Zarządu postanowili utrzymać istnienie KEDO po 31 maja 2024 r., są takie same:

a) aby utrzymać roszczenia finansowe KEDO wobec KRLD;

b) aby dalej zapewniać ochronę czterech pełnoprawnych członków KEDO przed roszczeniami prawnymi ze strony KRLD, niezależnie od tego czy byłyby one uzasadnione, czy nie;

c) aby zachować tytuły prawne do znajdujących się w KRLD infrastruktury i aktywów będących własnością KEDO oraz

d) z uwagi na możliwość, że na późniejszym etapie, po zakończeniu odsprzedaży dawnego sprzętu KEDO, główny wykonawca projektu LWR KEDO będzie zobowiązany przekazać KEDO środki uzyskane z tej sprzedaży.

Obecna umowa regulująca członkostwo Euratomu w KEDO wygasła 31 maja 2024 r. Komisja będzie musiała negocjować dalsze członkostwo na podstawie wytycznych negocjacyjnych, które mają zostać wydane przez Radę.

Podobnie jak w przypadku poprzednich przedłużeń, w wytycznych Rady należy uwzględnić fakt, że KEDO będzie nadal w pełni finansowana z istniejących funduszy i że w związku z tym dalsze członkostwo Euratomu w tej organizacji nie wiąże się z żadnymi kosztami dla budżetu UE. Warunek ten, zawarty w poprzednich porozumieniach dotyczących przedłużenia umowy z KEDO, powinien być nadal wyraźnie uwzględniony w każdej przedłużonej umowie z KEDO.

Ponadto, biorąc pod uwagę powtarzalny i długotrwały charakter czynności związanych z poprzednimi przedłużeniami KEDO oraz brak potrzeby podejmowania zobowiązań finansowych ze strony Euratomu i państw członkowskich, do przyszłych przedłużeń umowy powinno się stosować uproszczone podejście oparte na udzielonym Komisji przez Radę szerszym mandacie do negocjowania przyszłych przedłużeń. Ten szerszy mandat obejmowałby możliwość negocjowania przez Komisję więcej niż jednego porozumienia o przedłużeniu, pod warunkiem że przedłużenie członkostwa Euratomu w KEDO nie będzie miało wpływu finansowego na budżet UE.

5. PODSUMOWANIE

Argumenty, które leżały u podstaw decyzji o kontynuowaniu członkostwa po 2007 r., a następnie po latach 2012, 2015, 2018 i 2021, pozostają aktualne. Dalsze członkostwo w KEDO w formie tzw. pustej struktury po 31 maja 2024 r. pozostaje najlepszym sposobem ochrony interesów Euratomu. Pozostając członkiem KEDO, Euratom zachowałby możliwość – nawet jeśli miałaby ona być nikła – odzyskania części środków (maksymalnie do wysokości około 89 mln EUR) w przypadku, gdy po odsprzedaży sprzętu główny wykonawca przekaże KEDO środki uzyskane z tej sprzedaży lub w przypadku udanego roszczenia KEDO wobec KRLD. Dalsze członkostwo zapewnia również najlepszą ochronę przed wszelkimi możliwymi roszczeniami z tytułu odpowiedzialności i pozwoli Euratomowi pozostać bezpośrednio zaangażowanym we wszystkie dyskusje (w obrębie KEDO i ze stronami trzecimi) dotyczące tych kwestii.

W związku z tym Komisja zaleca, aby Rada przyjęła poniższą decyzję upoważniającą Komisję do negocjowania przedłużeń umowy między Euratomem a KEDO na podstawie projektu wytycznych negocjacyjnych.

Zalecenie

DECYZJA RADY

w sprawie wytycznych dla Komisji dotyczących negocjowania przedłużeń Umowy między Europejską Wspólnotą Energii Atomowej (Euratom) a Organizacją Rozwoju Energetyki Półwyspu Koreańskiego (KEDO)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, w szczególności jego art. 101 akapit drugi,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Umowa między Euratomem a KEDO wygasła dnia 31 maja 2024 r.

(2) Oczekuje się, że Zarząd KEDO podejmie decyzję o utrzymaniu istnienia KEDO jako organizacji międzynarodowej po dniu 31 maja 2024 r.

(3) Ze względów finansowych i prawnych dalsze członkostwo w KEDO jest w interesie Euratomu,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszym upoważnia się Komisję do negocjowania w imieniu Euratomu przedłużeń członkostwa Euratomu w KEDO, zgodnie z wytycznymi negocjacyjnymi zawartymi w załączniku.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Rady
Przewodniczący